

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васил Г. Райнов във връзка с обявения конкурс за доцент по специалността Германски езици (Английски език – историческа граматика) в Катедрата по германистика и романистика на Филологическия факултет при Югозападния университет „Неофит Рилски“

Въз основа на Заповед № 117 от 18. 01. 2018 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, на основание чл. 4, ал. 2 от ЗРАСРБ и на решение на ФС на Филологическия факултет Протокол № 02 от 16.01.2018 г. и във връзка с обявен конкурс в ДВ, бр. 81 от 10.10.2017 г. за доцент по направление 2.1. Филология, специалност Германски езици (Английски език – историческа граматика), представям това становище.

В конкурса като единствена кандидатка участва д-р Яна Валентинова Чанкова, главна асистентка в Катедрата. Тя е преподавателка, след 2009 г., по Историческа граматика на английския език, по историческа граматика на същия език, по История на английския език и по Сравнително и индоевропейско езиковедие. Една напълно впечатляваща дейност!

Кандидатката е доктор по германистика, асистентка в преподаването на актуалната проблематика „Език и лингвистика в глобалния свят“, дисциплина за български и небългарски студенти; авторка и анализаторка на преводи от староанглийски и староисландски език. Повечето статии и съобщения от списъка с публикации са на английски език (20), а 5 на български. Активно е ангажирана в участието и в менажирането на пет изследователски проекта, и има 13 статии от участия в международни и местни конференции.

Членува в три международни асоциации (две англоезични и една германистична). Издава като монографичен труд доразработената и преработената своя дисертация за доктор („Развитие на категорията перфект в стандартния английски език“, изд. ЮЗУ, 2014 г.). През 2016 г. в своя най-същностен труд „Aspects of the Theory of Scrambling“ д-р Чанкова анализира твърде важни, а за мен – особено интригуващи анализи, които отнасям не само към някои аспекти на минималистичната теория на Чомски, но и към теорията на превода.

Само един пример: в мой превод от посочените в книгата - `този съвет на теб давам, отколкото на някой друг`, се представят поредните синтактични размествания, занимаващи авторката в scrambling-теорията както с double-object-конструкциите, така и при `indirect object after scrambling`. За мен това са твърде любопитни съчетания, особено след времето, когато се занимавах с т. нар. огледални изрази в поезията. Тези структури за били винаги трудни за разбиране, особено когато става дума за Хлебников, Маяковский и компания, и за преводите на техните трудове, както и тези на експресионистичната поезия от `заумного языка`. Въпросните поетични иновации търсят своите обяснения в т. нар. *палиндроми* и в технологиите към тяхното осветляване в англосаксонската книжнина.

Още един труд, към който желая да взема отношение: това е „Мултилингвизмът в живота и в празнуването заедно“, на англ. в съавторство. След кратки описания на някои известни празници с етнодраматургичен характер – Кришна, Димитровден и Келтските тържества, се представят разноезични названия за тържества на четири езика – немски, френски, гръцки и български. Това са лексемите `карнавал, фестивал, церемония и юбилей`. Направени са общи описания на етимологията и традициите, напр. интересен е случаят с `юбилей`, където е прието от римското право да се празнува през 25 г., или на 25, 50 и 75 г. Лексикалното значение идва от староеврейски и обичайно там се е празнувало *само* на 75, когато са правени големи опрощавания на дългове! Особено интересни са тълкуванията от антропологичен аспект на значенията и на словните конструкции при откриване/закриване на чествания, фестивали и тържества (тук на помощ е привикан тълковния речник от трима известни наши езиковеди от 2008 г.).

Д-р Чанкова представя и свои текстове при съставянето на помагала за преводите от английски, и от някои стари северни езици. Естествено продължение на тези нейни интереси са впечатляващите съвместни работи с Айгир Сверисон при анализите на преводите от староисландски. Така естествено се преминава към учебните помагала за подготовка на студентите в теорията и практиката на превода. В списъка с публикации намирам и интересната работа върху допусканите стилистични и други грешки, правени от преподаватели в ЮЗУ.

Един цялостен поглед върху трудовете на кандидатката ми позволяват преценката, че те са насочено ориентирани към интересите и преподавателската ангажираност на д-р Чанкова. Става дума за базови

лекционни курсове, занимания със студентите и насочване към тънкостите в теорията на превода. Лекционните ангажименти са внушителни – 210 ч. лекции и 495 упражнения. Към тях изпълнителските и мениджърските задължения по изследователски проекти, които така или иначе помагат на преподавателската работа. Когато са встрани от нея – то това са важни преводи, създаването на учебни помагала и общи наблюдения, напр. статията за етнокултурните особености и методите за тяхното изследване.

Не трябва да пропусна и участията в национални и локални научни прояви (симпозиуми, статии в сборници, посветени на годишнини и юбилеи на колеги). Показателите от цифровата оценка за допускане до участие в конкурса са повече от изискваното средно равнище.

Очевидно става дума за една обмислена, като предложение от Катедрата, доцентура, където д-р Чанкова е убедителна като кандидатка. Научната и преподавателската работа е целенасочена, а лекционните задължения са по най-важните за направлението тематични кръгове.

Това ми позволява да направя предложение към участниците в това жури по конкурса, да преценят по достойнство представеното от гл. ас. д-р Чанкова, да гласуват положително, както и в своята тясна професионална оценка да намерят силните страни и пожелателните насоки за нейната бъдеща работа.

София, януари 2018 г.

Написал:

(проф. д-р Васил Г. Райнов д.н.)